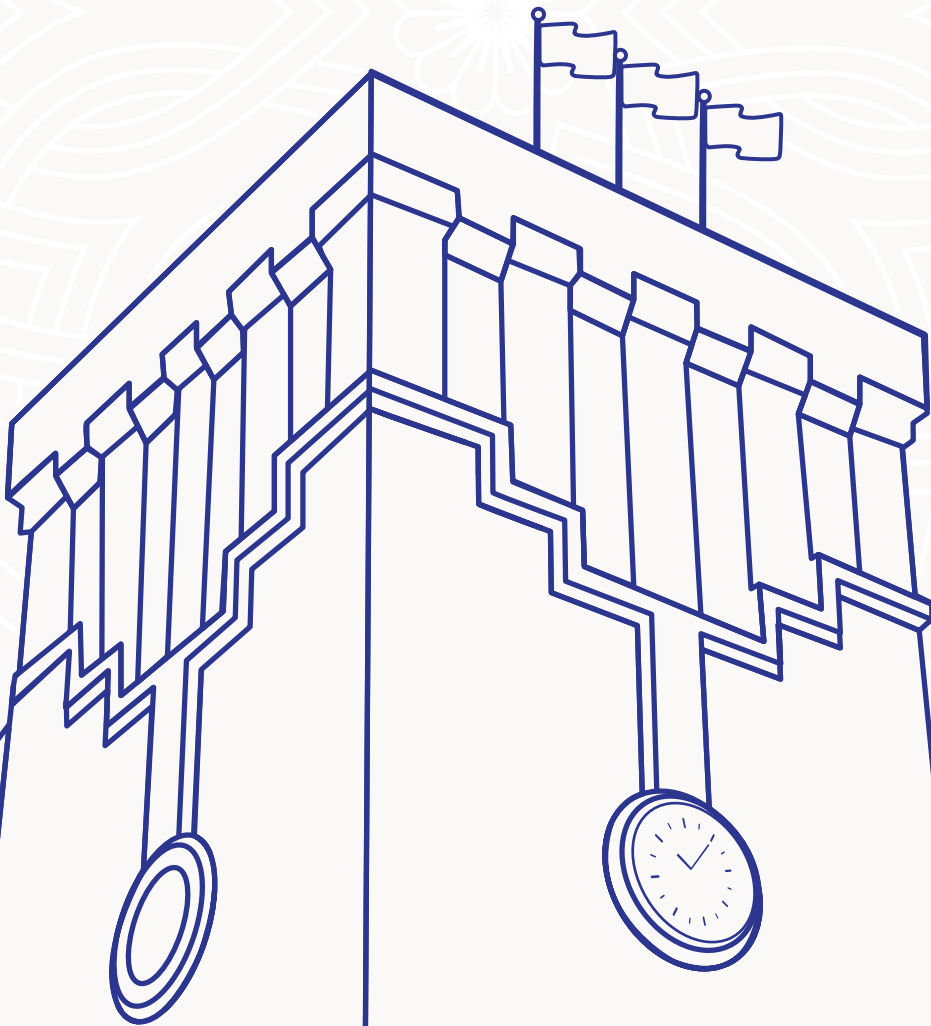

«ՇԻՐԱԿԱՅՈՒ ՀԵՄԱՐԱՆ» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ

“Shirakatsy Lyceum”

International Scientific-Educational Complex

«ՇԻՐԱԿԱՏՅՈՒ ԺԵՄԱՐԱՆ» ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ

ԼԵԶՈՒՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

2025-2026 ուստարի

1. Լեզուների ուսուցման փիլիսոփայություն

Ճեմարանական համայնքի բոլոր անդամների համար մայրենի և օտար լեզուների ուսուցումը կարևոր նշանակություն ունի: Այն սովորողներին պատրաստում է ազատորեն շփվելու բազմալեզու միջավայրում, խթանում է հարգանքն ու հանդուրժողականությունը այլ մշակույթների մարդկանց հանդեպ և նպաստում է տարբեր համատեքստերում արդյունավետ համագործակցությանը:

Մենք գիտակցում ենք, որ լեզուն ինքնության և մշակութային պատկանելության ցուցիչն է: Յուրաքանչյուր սովորող իրավունք ունի պահպանելու և զարգացնելու իր մայրենի լեզուն՝ միաժամանակ սովորելով նոր լեզուներ՝ ակադեմիական և միջմշակութային աճի համար: Բազմալեզվությունը գնահատվում է որպես փաստ, իրավունք և ռեսուրս, որը խթանում է մտավոր զարգացումը, խորացնում է ուսուցման որակը և ամրապնդում է համաժխտարհային քաղաքացի լինելու փաստը:

ՄԲ (IB) առաքելությանը և սովորողի նկարագրին համահունչ՝ Ճեմարանում լեզուների ուսուցումը զարգացնում է միջազգային մտածելակերպ և սովորողներին դարձնում է հաղորդակցվողներ, որոնք վստահորեն արտահայտվում են մեկից ավելի լեզուներով, լայնախոհ և տեսակետների բազմազանությունը հարգող անձինք են:

Քանի որ ուսուցման բոլոր գործընթացները լեզվի միջոցով և լեզվի շնորհիվ են իրականանում, Ճեմարանի յուրաքանչյուր ուսուցիչ նաև լեզվի ուսուցիչ է: Յուրաքանչյուր ուսուցիչ պատասխանատվություն ունի ձևավորելու դրական վերաբերմունք լեզուների հանդեպ և իր առարկայի շրջանակում ներառելու ակադեմիական գրագիտության տարրեր՝ ապահովելու հավասար մուտք բոլոր սովորողների համար, ներառյալ նրանց, ովքեր կրթվում են ոչ իրենց մայրենի լեզվով:

Լեզվի ուսուցումը Ճեմարանում դասասենյակի սահմաններից դուրս է գալիս. լեզուների իմացությունը սովորողներին ողջ կյանքի ընթացքում շարունակական ուսումնառության հնարավորություն է տալիս՝ ձևավորելով և զարգացնելով միջմշակութային երկխոսությունը և պատասխանատու քաղաքացի լինելու դիրքորոշումը:

2. Լեզվի ուսուցման նպատակներն ու խնդիրները

Շիրակացու հեմարանում լեզվի ուսուցման նպատակն է սովորողներին զինել այնպիսի հմտություններով, գիտելիքներով և կարողություններով, որոնք թույլ կտան հաջողության հասնել բազմալեզու աշխարհում: Լեզու սովորելու գործընթացը զարգացնում է ոչ միայն գործնական հաղորդակցությունը, այլև մտավոր անը, միջմշակութային ըմբռնումը և ինքնության ձևավորումը: Համահունչ ՄԲ (IB) առաքելությանը և սովորողի նկարագրին՝ ձեմարանը ձգտում է ապահովել, որ բոլոր սովորողները, անկախ իրենց լեզվական նախապատմությունից, ունենան հավասար հնարավորություն ակադեմիական հաջողության և անձնական անի համար:

Լեզուների ուսուցումը կազմակերպվում է հինգ փոխկապակցված ուղղություններով.

2.1. Լեզվի գործնական ուսուցում (լեզվի կիրառում)

Սովորողները կիրառում են լեզուն առօրյա կյանքում և ուսումնական միջավայրում՝ լսելու, հասկանալու և իրենց մտքերը հստակ արտահայտելու համար: Նրանք վարժվում են բանավոր և գրավոր արդյունավետ հաղորդակցությանը, սովորում են հարգանքով արտահայտել զգացմունքները և մասնակցում են միջմշակութային երկխոսությանը: Գործնականում լեզվական զարգացումը ներառում է նաև թվային և մեդիա գրագիտության կիրառումը, ինչը հնարավորություն է տալիս սովորողներին շփվելու օտար և բազմաառարկ միջավայրերում:

2.2. Լեզվի ուսումնասիրություն (լեզվի հաճախում)

Սովորողները վերլուծում և խորացնում են իրենց գիտելիքները լեզվական համակարգերի, բերականության, բառապաշարի և ռեակտիվ առանձնահատկությունների վերաբերյալ: Նրանք ուսումնասիրում և համեմատում են տարբեր լեզուների ժանրերը, զարգացնում են լեզվական ֆունկցիոնալ գիտակցություն՝ ըմբռնելով, թե ինչպե՞ս է լեզուն ձևավորում իմաստը, ազդում տեսակետների վրա և փոխանցում մեակույթ: Այս ձևով սովորողները դառնում են գիտակից՝ հասկանալով հաղորդակցման և՛ տեխնիկական, և՛ սոցիալական կոդերը:

2.3. Լեզվով ուսումնասիրություն (լեզվի միջոցով գիտելիքի և կարողության ձեռքբերում)

Սովորողները լեզուն կիրառում են որպես մտավոր և ակադեմիական միջոց՝ տարբեր առարկաների ոլորտում գիտելիք կառուցելու համար: Հարցումների օգնությամբ նրանք հավաքում և վերլուծում են տվյալները, ֆննդարկում արդյունքները և կազմում առարկայական հաշվետվություններ: Նրանք սովորում են կողմնորոշվել տարբեր գիտակարգերի լեզվական տիրույթում (բնագիտական, մաթեմատիկական, գրական, պատմական) և վստահորեն ներկայացնում են իրենց հետազոտության արդյունքները բազմազան լսարանների: Նրանք, ովքեր սովորում են ոչ իրենց մայրենի լեզվով, ստանում են համապատասխան աջակցություն և տարբերակված մոտեցումներ՝ ապահովելով հավասար հասանելիություն ուսումնական գործընթացում:

2.4. Լեզուն և ինքնությունը

Սովորողները հաստատում են իրենց ինքնությունը՝ մայրենի և լրացուցիչ լեզուների ուսումնասիրության միջոցով՝ ընդունելով բազմալեզվությունը որպես արժեքավոր պաշար/ուսույթ: Նրանք գնահատում են իրենց մայրենի լեզուն և միաժամանակ հարգում են այլ անձանց լեզուներն ու մեակույթը:

2.5. Լեզվի ուսուցում կյանքի համար

Սովորողները զարգացնում են վստահություն և հմտություններ շարունակելու լեզուներ ուսումնասիրել դասասեյակից դուրս՝ հնարավորություն ստանալով ակտիվորեն մասնակցելու տեղական և համաշխարհային համայնքներին, մասնագիտական միջավայրերի և միջմշակութային փոխանակումների գործընթացներին:

3. Ուղղորդող սկզբունքներ լեզվի ընտրության և ուսումնական ծրագրերի վերաբերյալ

3.1. Կրտսեր դպրոցի ծրագիր (PYP)

3.1.1. Կրտսեր դպրոցի ծրագրում (PYP-ում) ուսուցման հիմնական լեզուն հայերենն է, որը ձևավորում է գրագիտության, հաղորդակցության և մշակութային ինքնության ամուր հիմք:

3.1.2. Հայերենի հետ մեկտեղ սովորողները աստիճանաբար ծանոթանում են ռուսերենին և անգլերենին արդեն վաղ տարիքից՝ ՄԲ-ի (IB)՝ բազմալեզվայնությունը խթանելու սկզբունքին համահունչ:

3.1.3. Լեզվի ուսուցումն այստեղ միջառարկայական է և հետազոտական բնույթ ունի: Լեզուն ոչ միայն առանձին առարկա է, այլև ուսումնական ծրագրի բոլոր դասընթացներում է ներառված՝ ապահովելով լսելու, խոսելու, կարդալու և գրելու հմտությունների զարգացումը բոլոր առարկաների ոլորտում:

3.1.4. Հատուկ աջակցություն է տրամադրվում այն սովորողներին, որոնք կրտսեր դպրոցի ծրագրում (PYP) ընդգրկվում են առանց հայերենի բավարար իմացության: Տարբերակված ու փուլային դասավանդման մեթոդներն ապահովում են ներառականությունը՝ միևնույն ժամանակ գնահատելով և արժևորելով սովորողների մայրենի լեզուները:

3.1.5. Կրտսեր դպրոցի ծրագիրը (PYP) կարևորում է բազմագրագիտության/ multiliteracies զարգացումը: Սովորողները շփվում են տարբեր լեզուներով պատմությունների, երգերի, խաղերի և թվային գործիքների միջոցով՝ ինքնավստահություն ձեռք բերելով և դեռ վաղ տարիքից միջմշակութային գիտակցություն ձևավորելով:

3.2. Միջին դպրոցի ծրագիր (MYP) և ավագ դպրոցի հեղինակային ծրագիր (AP)

3.2.1. Միջին և ավագ դպրոցում (հեղինակային ծրագիր) ուսուցման պաշտոնական լեզուն հայերենն է՝ համաձայն ՀՀ «Լեզվի մասին» օրենքի: Բոլոր առարկաները դասավանդվում են հայերենով, իսկ հայոց լեզվի և գրականության ուսումնասիրությունը 5–12-րդ դասարաններում պարտադիր է՝ ապահովելու լեզվական վարպետություն և մշակութային շարունակականություն:

3.2.2. Հայերենի հետ մեկտեղ՝ որպես պետական պահանջ, բոլոր սովորողները պարտադիր ուսումնասիրում են ռուսերեն: Բացի դրանից՝ յուրաքանչյուր սովորող ընտրում է ևս մեկ օտար լեզու՝ ըստ անձնական հետաքրքրությունների և ակադեմիական նպատակների: Ճեմարանն առաջարկում է ֆրանսերենի, գերմաներենի, իսպաներենի կամ ռուսերենի ուսումնասիրություն սկսնակների համար («ab initio»): Սկսած 10-րդ

դասարանից՝ հունանիտար հոսքի սովորողները կարող են ընտրել նաև երրորդ օտար լեզու՝ խթանելով բազմալեզվությունը և միջազգային մտածելակերպը:

3.2.3. Հայերենը բավարար չիմացող սովորողներին համար ձեմարանը կազմակերպում է անհատական կամ փոքր խմբերով արագացված ուսուցում, որը կենտրոնացնում է լեզվի ակադեմիական և սոցիալական կողմերի զարգացման վրա՝ ապահովելով մոտ 10 ուսումնական ծրագիր՝ միաժամանակ պահպանելով սովորողների մայրենի լեզուն:

3.2.4. Օտար լեզուների ուսուցումը տարբերակված է, իսկ Միջին դպրոցի ծրագրում (**MYP**) իրականացվում է փուլերով կամ ֆազային ուսումնառություն (մակարդակային խմբերով): Ուսումնական տարվա սկզբում սովորողները հանձնում են հայտարարված թեստ և խմբավորվում են իմացության մակարդակի համապատասխան խմբերում: Սովորողներին հնարավորություն է տրվում առաջադիմության հիման վրա տեղափոխվել ուսումնառության հաջորդ փուլ:

3.2.5. Հատուկ պարապմունքներ կարող են կազմակերպվել սովորողների մայրենի կամ հաղորդակցման լեզուներով՝ նպաստելով ներառմանը և դպրոցի համայնքում հարմար ինտեգրմանը: Սա ևս մեկ անգամ ընդգծում է, որ բազմալեզվությունը և՛ իրավունք է, և՛ պաշար/ռեսուրս:

3.2.6. Ավագ դպրոցում ձեմարանն առաջարկում է նաև միջազգային բնություններին նախապատրաստող դասընթացներ (**TOEFL, IELTS**՝ սովորողի խնդրանքով): Այս դասընթացներն ապահովում են սովորողների մոտիվ միջազգային բուհեր և խթանում են շարունակական ուսումնառությունը մի քանի լեզուներով:

3.3. Դիպլոմային ծրագիր (DP)

3.3.1. Դիպլոմային ծրագրում (DP) ուսուցման հիմնական լեզուն անգլերենն է, ինչը սովորողներին հնարավորություն է տալիս լիարժեք օգտվելու ՄԲ-ի ծրագրից և միջազգային պաշարներից/ռեսուրսներից:

3.3.2. ՄԲ-ի առարկայական խմբերի կառուցվածքին համապատասխան՝ Դիպլոմային ծրագրում լեզուները բաժանվում են հետևյալ կերպ.

- **Խումբ 1.** Լեզվի և գրականության ուսումնասիրություն (**Լեզու Ա(A). Գրականություն**)
Առաջարկվում է հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն և ֆրանսերեն: Այս դասընթացները սովորողներին հնարավորություն են տալիս ուսումնասիրելու գրականություն իրենց մայրենի կամ այն լեզվով, որից առավել ուժեղ են: Սովորողները կարող են ընտրել նաև երկու տարբեր լեզու Ա (A) դասընթաց՝ միաժամանակ կատարելով Խումբ 1-ի և Խումբ 2-ի պահանջները:
- **Խումբ 2.** Լեզվի ձեռքբերում (**Language Acquisition**)

Այս դասընթացները նախատեսված են այն սովորողների համար, որոնք արդեն որոշակի փորձ ունեն այդ լեզվի մեջ: Առաջարկվում են անգլերեն, ռուսերեն, իսպաներեն, գերմաներեն և ֆրանսերեն:

- **Խումբ 2.** Լեզվի ձեռքբերում (**ab initio**)
Այս դասընթացները նախատեսված են այն սովորողների համար, որոնք գրեթե փորձ չունեն, դեռևս

սկսնակ են տվյալ լեզվի ուսուցման ոլորտում: Առաջարկվում են խաղաներեն, ֆրանսերեն և գերմաներեն:

3.3.3. Դիսկրիմինացիոն ծրագրի (DP) յուրաքանչյուր սովորող պարտավոր է ընտրել առնվազն մեկ լեզու Ա(A) և մեկ լեզու B/ab initio/: Այլընտրանքային տարբերակով սովորողը կարող է ընտրել երկու տարբեր լեզու Ա(A) դասընթաց, ինչը նույնպես բավարարում է հունք 1-ի և հունք 2-ի պահանջները:

3.3.4. Ճեմարանը տրամադրում է նաև «Ինֆուսուցմամբ լեզու Ա(A)» (SSST) տարբերակ, որի միջոցով սովորողները կարող են ինֆուսույն ուսումնասիրել գրականություն իրենց մայրենի լեզվով, եթե այն պաշտոնապես չի առաջարկվում կրթաբանում: SSST յուրաքանչյուր սովորողի համար նշանակվում է համապատասխան դեկավար, որը վերահսկում է ՄԲ-ի չափանիշներին համապատասխանությունը և տրամադրում է ակադեմիական ճշակցություն:

3.3.5. ՀՀ քաղաքացիները պարտադիր պետք է ուսումնասիրեն հայերեն և հանձնեն պետական քննություն 12-րդ դասարանում (հունվար/հունիս նստաշրջան):

3.3.6. Օտարերկրացի սովորողների համար Ճեմարանը կազմակերպում է «Հայագիտություն» միացյալ դասընթաց, որը ներառում է հայոց լեզու, գրականություն, պատմություն և մշակույթ: Սա հնարավորություն է տալիս միջազգային սովորողներին խորացնելու գիտելիքները հյուրընկալ երկրի ժառանգության շուրջ: Մասնակցությունը խթանվում է, բայց պարտադիր չէ:

4. Ծրագրի անվտի աղյուսակ

Ծրագիր	Ուսուցման լեզու	Առաջարկվող լեզուներ	Դասընթացի տեսակ	Նշումներ / Լրացուցիչ դրույթներ
PYP (կրտսեր դպրոցի ծրագիր, 1–4 դաս.)	Հայերեն (հիմնական), աստիճանական ներմուծում՝ անգլերեն և ռուսերեն	– Հայերեն (պարտադիր) – Ռուսերեն (ներմուծվում է վաղ դասարաններում) – Անգլերեն (աստիճանական խորացում)	Լեզու A (հայերեն) Լեզվի ձեռքբերում (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն)	– Հայերենի գրագի տուրյան ամուր հիմք. – Միջառարկայական լեզվակրթություն. – Վաղ տարիքում բազմալեզվայության փորձառություն. – Տարբերակված աջակցություն ոչ հայախոսների համար.
Միջին դպրոցի ծրագիր MYP / ձեռնարանի ծրագիր (5–10 դաս.)	Հայերեն (հիմնական)	– Հայերեն (պարտադիր) – Ռուսերեն (պարտադիր) – Մեկ լրացուցիչ օտար լեզու՝ անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, իսպաներեն կամ ռուսերեն (ab initio ՝ սկսանակների համար)	Լեզու Ա (A) (հայերեն) Լեզվի ձեռքբերում (անգլերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, իսպաներեն)	– Տեղաբաշխման թեստ և փուլային ուսուցում – Արագացված/անհատական աջակցություն՝ հայերենից թերի գիտելիքներ ունեցողների համար – Սկսած 10 -րդ դասարանից (համաճիտար հոսք)՝ երրորդ օտար լեզվի ընտրության հնարավորություն – Լրացուցիչ նախապատրաստում միջազգային ֆրանկությունների (TOEFL/IELTS ՝ ըստ պահանջի) – Օտար լեզուների արտադասարանական գործունեություն
Ավագ դպրոցի հեղինակային ծրագիր (11–12 դաս.)	Հայերեն (հիմնական), ինտեգրում՝ ռուսերեն և անգլերեն	– Հայերեն (բարձր մակարդակի գրականություն, ակադեմիական գրություն, հետազոտություն) – Ռուսերեն (պարտադիր) – Անգլերեն (ակադեմիական և հետազոտական կենտրոնացում) – Լրացուցիչ օտար լեզու (ֆրանսերեն, գերմաներեն, իսպաներեն)	– Բարձր մակարդակի գրականություն և ակադեմիական գրություն (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն) – Լեզվի ձեռքբերում (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, իսպաներեն)	– Հեղինակային գրություն, ֆրանկատական վերլուծություն և հրատարակչական հմտությունների զարգացում – Ակադեմիական խոսույթի և համեմատական գրականության հմտությունների ձևավորում – Նախապատրաստում համալսարանական ուսման և բազմալեզու հեղինակային աշխատանքի համար – Լրացուցիչ նախապատրաստում միջազգային ֆրանկությունների (TOEFL/IELTS ՝ ըստ պահանջի)
DP (Դիպլոմային ծրագիր, 11–12 դաս.)	Անգլերեն (հիմնական)	– Խումբ 1 (Լեզու Ա (A) . Գրականություն)՝ հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն– Խումբ 2 (Լեզվի ձեռքբերում)՝ անգլերեն,	Խումբ 1 (Լեզու Ա (A)) Խումբ 2 (Լեզվի ձեռքբերում)՝	– Բոլոր սովորողները՝ առնվազն մեկ Լեզու A և մեկ Լեզու B , կամ երկու Լեզու A դասընթաց. – ՀՀ ֆալաֆալիներ՝ պարտադիր պետական ֆրանկություն հայերենից (12 -րդ դաս. հունվար/հունիս). – Ոչ ՀՀ ֆալաֆալիներ՝ հայագիտության հարստացնող դասընթաց (լեզու, գրականություն, պատմություն, մշակույթ)

		ուսերեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն, գերմաներեն – հումբ 2 (ab initio)¹ իսպաներեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն– SSST (Ինֆնուսուցմամբ լեզու A)² ցանկացած մայրենի լեզու (հաստատված)		– Հատուկ շեշտադրում՝ մայրենի լեզվի ուսուցման իրավունքի վրա
--	--	--	--	---

5. Լեզվի ուսուցման և ուսումնառության մոտեցումներ

5.1. Տարբերակված ուսուցում և գնահատում

Շիրակացու նեմարանում լեզվի ուսուցումն իրականանում է հավասարության սկզբունքով. բոլոր սովորողները պետք է հնարավորություն ունենան ներգրավվելու ծրագրում՝ անկախ իմացության մակարդակից՝ թե՛ ուսուցման լեզվից, թե՛ օտար լեզուներից:

5.1.1. Անհատականացված պլանավորում. ուսուցիչները, համագործակցելով հոգեբանների և ուսուցման աջակցության մասնագետների հետ, մշակում են անհատական ուսումնական պլաններ՝ հարմարեցված նյութերով, տարբերակված առաջադրանքներով և գնահատման հիմուն գործիքներով՝ հաշվի առնելով սովորողի հետաքրքրությունները, կարողություններն ու ուսումնառության ռեզիլ:

5.1.2. Աջակցություն ոչ հայախոսներին. սովորողների համար, որոնք դեռ բավարար չեն տիրապետում ուսուցման լեզվին (հայերեն), կազմակերպվում են անհատական պարապմունքներ մայրենի կամ հասանելի լեզվով՝ ապահովելով աստիճանական ինտեգրում:

5.1.3. Բաց թողածի լրացում. կազմակերպվում են լրացուցիչ պարապմունքներ կամ խորհրդատվական ժամեր հետ մնացողների կամ թեմաները բաց թողածների համար՝ ապահովելու ուսումնառության շարունակականությունը և բացերի լրացումը:

5.1.4. Ծնողների մասնակցություն. ծնողները, ըստ անհրաժեշտության, ներգրավվում են լրացուցիչ աջակցության ռազմավարությունների մշակման մեջ այն սովորողների համար, որոնք բախվում են լեզվական լուրջ խոչընդոտների:

5.1.5. Փուլային ուսուցում (MYP). 5–10–րդ դասարաններում օտար լեզուների ուսուցումը կազմակերպվում է փուլերով (մակարդակային խմբերով)՝ ըստ հայտորոշիչ թեստերի արդյունքների: Սա ապահովում է համարժեք մակարդակի միջավայրում սովորողների զարգանալու հնարավորությունը և նվազեցնում է հոգեբանական ճնշումը: Տեղաբաշխումը վերանայվում է ամեն տարի:

5.1.6. Տեղաբաշխման թեստեր. ուսումնական տարվա սկզբում իրականացվում են լեզվական գիտելիքների ստուգումներ՝ խմբավորելու համար սովորողներին: Արդյունքների ահմը հավաստվում է ընթացիկ գնահատումով:

5.1.7. Առաջընթաց և հիմնություն. յուրաքանչյուր կիսամյակի ավարտին սովորողներին հնարավորություն է տրվում վերաթեստավորվել և տեղափոխվել հաջորդ՝ բարձր փուլ:

5.1.8. Լեզվական կարուսել. այն սովորողները, որոնք հասնում են որևէ օտար լեզվի իմացության բարձր մակարդակի (4–րդ փուլ), հնարավորություն ունեն սկսելու նոր լեզվի ուսումնասիրում՝ խթանելով բազմալեզվությունը որպես հարուստ փորձառություն:

5.1.9. Գնահատման գործելակերպ. գնահատման չափորոշիչներում ընդգրկվում են լեզվին հատուկ բաղադրիչներ (հստակություն, հեզրություն, կապակցվածություն): Անբավարար արդյունքները դիտարկվում են որպես ահի հնարավորություն՝ խրախուսելով ինքնավերլուծությունը և տոկոսությունը:

5.2. Համագործակցային ուսուցում

Համագործակցային ուսուցումը զարգացնում է սոցիալական, հաղորդակցական և միջմշակութային հմտություններ՝ ՄԲ սովորողի նկարագրին համահունչ (հաղորդակից, հոգատար, լայնախոհ և այլն)։

- 5.2.1. Համագործակցային կառուցվածք. դասերը կառուցվում են սովորողների և ուսուցիչների ակտիվ փոխգործակցության վրա՝ խմբային աշխատանքների, բանավեճերի, փոխադարձ արձագանքների և համատեղ հարցումների միջոցով։
- 5.2.2. Դասավանդման մենթորություն. ավագ դպրոցի սովորողները աջակցում են կրտսեր ընկերներին՝ կազմակերպելով մայրենի և օտար լեզուներով պարաօմոնիքներ, որոնք խթանում են համայնքային ծառայության մատուցումը և առաջնորդական հմտությունները։
- 5.2.3. Միջառարկայական նախագծեր. սովորողները համագործակցում են տարբեր լեզուներով և տարբեր առարկաների ոլորտում՝ իրական խնդիրների լուծման, արդյունքների ներկայացման և տարաբնույթ լսարանների հետ մտքեր փոխանակելու համար։

5.3. Հետազոտության վրա հիմնված ուսուցում

Լեզվի ուսուցումը համակցվում է հետազոտական հմտությունների ձևավորման հետ։

- 5.3.1. Հետազոտական առաջադրանքներ. սովորողները տարբեր աղբյուրներ են օգտագործում (սղագիր, էլեկտրոնային, մուլտիմեդիա) տարբեր լեզուներով՝ սովյալներ, փաստեր հավաքելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու համար։
- 5.3.2. Քննադատական մտածողություն. սովորողներն աշխատում են բացահայտել կողմնակալությունը, գնահատել ապացույցները և կառուցել հիմնավորված կարծիք թիրախային լեզվով։
- 5.3.3. Հետազոտական նախագծեր. սովորողները բազմալեզու աղբյուրներից օգտվելով՝ իրականացնում են նախագծեր՝ արտահայտելով սեփական տեսակետները և անդրադառնալով մշակութային համատեքստին։
- 5.3.4. Ակադեմիական ազնվություն. սովորողները ծանոթանում են հղումների ձևաչափերին և լեզվական էթիկայի կիրառությանը՝ պատրաստվելով ակադեմիական հետազոտություն անցկացնելուն և գրավոր շարադրելուն։

5.4. Հայեցակարգային/կոնցեպտուալ ուսուցում

Լեզվի ուսուցումը հիմնված է գաղափարների վրա՝ նպաստելով գիտելիքի փոխանցելիությանը տարբեր առարկաների միջև։

- 5.4.1. Կենտրոնացում հիմնական գաղափարներին. սովորողները ուսումնասիրում են կայուն գաղափարներ՝ ինքնություն, մշակույթ, հաղորդակցում, զարգացում և այլն՝ բացառելով միայն փաստերի մտապահումը և սերտումը։
- 5.4.2. Կապեր. սովորողները հմտանում են պատճառահետևանքային կապեր գտնելու, ընդհանրացումներ անելու և լեզուների, մշակույթների և առարկաների միջև համեմատություններ անցկացնելու, ընդհանրություններ հայտնաբերելու ոլորտներում։
- 5.4.3. Փոխանցելիություն. մի լեզվի ուսումնասիրությամբ ձեռք բերված հմտությունները (տեքստի ընկալում, բառապաշարի հարստացում, վերլուծում, քննարկում, փաստարկում, ընդհանրացում) կիրառվում են մյուսների ուսումնասիրության ընթացքում՝ ամրապնդելով բազմազգացիտությունը։

5.5. Տեղական և համընդհանուր/գլոբալ համատեքստով ուսուցում

Ճեմարանը կարևորում է լեզվի ուսուցումը որպես կամուրջ՝ ազգային ինֆնուրյան և համաշխարհային ֆազաֆաղիւրյան միջև:

- 5.5.1. Տեղական համատեքստեր. էֆսիւրսիւաներ, աղեղււրյուն թանգարաններ և մեակւրաղին ժառանգւրյան նախագծեր, որտեղ սովորողները ուսումնասիրում են հաղոց աղատմւրյուն և գրաղանւրյուն: Նրանք հանդես են գաղիս որպես ուղեղեղորդներ կամ ներկաղացնողներ՝ ցուցադրելով և՛ լեզվական հմտւրյունները, և՛ մեակւրաղին գիտելիքները:
- 5.5.2. Գլոբալ համատեքստեր. սովորողներն ուսումնասիրում են օտար լեզուներով գրաղանւրյուն և աղաւարներ/ռեսուրսներ՝ բաղահաղաղելու միջազգաղին նորարարւրյուն, համաշխարհաղին ժառանգւրյուն և համընդհանուր հիմնաղիսղիրներ:
- 5.5.3. Գիտաղողովներ և փողիանաղումներ. տեղական և միջազգաղին գիտաղողովներին, օղիմաղիաղաներին ու փողիանաղման ծրաղրերին մասնաղեղւրյունը սովորողներին տրամաղրում է կենսաղան հարթաղ՝ կիրաղաղելու լեզուները իրաղան միջաղաղերում:
- 5.5.4. Հաղասարաղկաղած ինֆնուրյուն. տեղական և համընդհանուր/գլոբալ համատեքստերի միջոցով սովորողները ձևաղորում են հաղարտւրյուն ազգաղին ժառանգւրյան հանդեղ՝ միաղամնաղ հարգելով միջազգաղին մտաղելաղերաղ ու մեակւրաղին բաղմաղանւրյունը:

6. Ներաղանւրյուն լեզվի միջոցով

6.1. Ուղղորդող սկզբունք

Շիրաղացու նեմարանը հաստատում է, որ բաղմաղելւրյունը և՛ փաստ է, և՛ իրաղմնք, և՛ աղաւար/ռեսուրս: Լեզուն հաղասարաղյան և ներաղանւրյան աղանցն է. բողոր սովորողները, աղկաղի աղարաստաղանւրյունից կամ իմացւրյան մաղարղաղից, ստանում են աղաղեղւրյուն՝

- լիարժեք մասնաղեղելու ուսումնաղան ծրաղրին.
- աղահաղանելու իրենց մաղրերի լեզուն(երը).
- հաղողւրյան հասնելու օտար լեզուների յուրացման գործում:

6.2. Ներաղանւրյան գործելաղերաղ ըստ ծրաղրերի

2.2.1. Կրտսեր դաղոց (PYP).

Սովորողների լեզվաղան բնուրաղրերը կաղմվում են նեմարան մոտի աղին: Նրանց համար կիրաղվում են տարբերաղված մեթողներ՝ խաղաղին և հարցուաղատաղիսնի միջոցով, օղինաղ՝ տեսողաղան նյուրեր, աղատմող խաղեր, երգեր: Մաղրերն լեզվի կիրաղուրյունը խրաղիւսղում է դասարանում՝ աղատմւրյունների և մեակւրաղին նաղաղծերի միջոցով՝ ամրաղնղելով ինֆնուրյունը:

6.2.2. Միջին և աղաղ դաղոց (MYP և Հեղինաղաղին ծրաղիր).

Միջին դպրոցի ծրագրում (MYP) լեզվի ուսուցումը իրականացվում է փուլային (մակարդակային) մոդելով՝ հիմնված հայտարարելի և տեղաբաշխման թեստերի վրա: Դասավանդվում են արագացված հայերեն դասեր և կիրառվում են աջակցող մեթոդներ (երկլեզու բառարաններ, գույքնկերների աջակցություն, լրացուցիչ պարապմունքներ) այն սովորողների համար, որոնք բավարար չեն տիրապետում ուսուցման լեզվին: Հեղինակային ծրագրում ներառակառուցվածքը ամրապնդվում է այն ձևով, որ սովորողները նախագծերն ամփոփում և ներկայացնում են հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն՝ ընդգծելով և՛ ակադեմիական, և՛ մշակութային ինքնությունը:

6.2.3. Դիալոգային ծրագիր (DP).

Սովորողների համար հավասար մուտքն ապահովվում է ճկուն տարբերակներով՝ Լեզու A, Լեզու B, *ab initio* և Ինքնուսուցմամբ Լեզու A (SSST) դասընթացներ: Այն սովորողները, որոնք ուսանում են անգլերենով՝ որպես լրացուցիչ լեզվով, ստանում են աջակցություն ակադեմիական գրավոր խոսքի և առարկայական բառապաշարի ոլորտներում: Տրամադրվում են հարմարեցումներ (օր.՝ երկարացված ժամանակ, բառարաններ)՝ համաձայն ՄԲ ուղեցույցների: Օտարախոս սովորողները կարող են մասնակցել «Հայագիտություն» միասնացած դասընթացին՝ ծանոթանալով հայոց լեզվին, գրականությանը, պատմությանը և մշակույթին:

7. Լեզվական զարգացման ռեսուրսներ

7.1. Ուղղորդող սկզբունք

Լեզվական զարգացումը պահանջում է բազմազան ռեսուրսների հասանելիություն: Շիրակացու հեմարանն ապահովում է ֆիզիկական, օվային և մարդկային ռեսուրսների առկայությունը սովորողների և ուսուցիչների համար՝ բոլոր ծրագրերում աջակցելու բազմալեզվության ծավալմանը, հավասար մուտքին և ակադեմիական հաջողությանը:

7.2. Ռեսուրսներ ըստ տեսակների

7.2.1. Ֆիզիկական ռեսուրսներ.

7.2.1.1 PYP-ի դասասենյակներում կան գրագիտության անկյուններ՝ երկլեզու հեֆիաթներով, տեսողական նյութերով և հնչյունային խաղերով:

7.2.1.2. Դպրոցի գրադարանն ունի հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և իսպաներեն գրականության համալրվող հավաքածու՝ բոլոր տարիքային խմբերի համար:

7.2.1.3. Կազմակերպված են ընթերցանության, բանավոր և գրավոր խոսքի զարգացման աշխատանքների, համատեղ նախագծերի համար հատուկ տարածքներ՝ լեզվական ուսուցման մշակույթին նպաստելու համար:

7.2.2. Թվային ռեսուրսներ.

7.2.2.1. Ուսանողները հասանելիություն ունեն լեզուների ուսուցման հավելվածներին (Duolingo, Quizlet, ReadTheory), IB օվային հարթակներին և բազմալեզու էլեկտրոնային գրադարաններին:

7.2.2.2. PYP-ում կրտսեր ուսանողները օգտագործում են ինտերակտիվ գործիքներ (աուդիոգրֆեր, պատմողական հավելվածներ), մինչդեռ **MYP/DP** ուսանողները հասանելիություն ունեն ակադեմիական տվյալների բազաներին, գրավոր հարթակներին (**Grammarly, Turnitin**) և ՄԲ-ի (**IB**) նախորդ աշխատանքներին բազմաթիվ լեզուներով:

7.2.2.3. Վիրտուալ դասարանները հնարավորություն են տալիս իրական ժամանակում բազմալեզու համագործակցության և իսկական պաշարներից/ռեսուրսներից օգտվելու համար:

7.2.3. Մարդկային ռեսուրսներ.

7.2.3.1. Լեզվի ուսուցիչները, գրադարանավարներն ու հոգեբանները համագործակցում են ներառական ուղղվածությունների մշակման համար:

7.2.3.2. Մենթորության ծրագրերը թույլ են տալիս ավագ սովորողներին աջակցել կրտսերներին՝ մայրենի և օտար լեզուներով հաղորդակցվելիս:

7.2.3.3. **DP**-ում ինֆնուսուցմամբ լեզու **A (SSST)** սովորողները ղեկավարների աջակցությամբ են աշխատում՝ ապահովելով մայրենի լեզվի ուսուցման իրավունքը:

7.2.3.4. Ուսուցիչների մասնագիտական զարգացումն օժանդակում է, որ նրանք արդյունավետորեն կիրառեն բազմալեզու ուղղվածություններ և տեղին օգտագործեն ռեսուրսները:

7.3. Ռեսուրսների ինտեգրում

Ռեսուրսները կամ պաշարներն ինֆնանպատակ չեն օգտագործվում, այլ ինտեգրված են առօրյա գործընթացում.

7.3.1. **ԿԴԾ (PYP)**-ում գրագիտության գործիքները համակցված են միջառարկայական հարցումներին:

7.3.2. **ՄԴԾ(MYP)/Հեղինակային** ծրագրերում երկլեզու բառարանները, պատասխանները և հետազոտական առաջադրանքներն օգնում են լեզուն կապելու առարկայական գիտելիքին:

7.3.3. **ԴԾ(DP)**-ում քվային հարթակներն ու ակադեմիական տվյալների բազաները աջակցում են ծավալուն շարադրանքների, **ԳՏՀ** շարադրությունների և ներքին գնահատման իրականացմանը:

8. Ծնողների և համայնքի ներգրավվածություն

8.1. Ուղղորդող սկզբունք

Ծնողներն ու համայնքը կարևոր գործընկերներ են բազմալեզվության և միջմշակութային ըմբռնման խթանման գործում: Շիրակացու հեմարանը նպաստում է դպրոցի, ընտանիքի և համայնքային հաստատությունների միջև ակտիվ համագործակցությանը՝ լեզվական ուսուցումը հարստացնելու և ինֆնությունը հաստատելու համար:

8.2. Ներգրավվածություն ըստ ծրագրերի

8.2.1. PYP.

- Ծնողները հրավիրվում են հաղորդելու պատմություններ, երգեր և մշակութային ավանդույթներ և գրույցներ իրենց մայրենի լեզուներով՝ դասարանական գործընթացը հարստացնելու նպատակով:

- Ընտանեկան ընթերցանության աշխատարանները և բազմալեզու միջոցառումները խթանում են լեզվի նկատմամբ սերը և աջակցում վաղ գրագիտությանը:

8.2.2. MYP / Հեղինակային / DP.

- Ծնողները մասնակցում են սովորողների լեզվական պրոֆիլների ձևավորմանը և պարբերաբար տեղեկացվում են նպատակների, գնահատման մոտեցումների և առաջընթացի մասին:
- Մշակութային կենտրոնները, դեսպանատները և համալսարանները համագործակցում են ձեռնարանի հետ՝ առաջարկելով լեզվական կենսական փորձառություններ (բանավեճեր, փախանակումներ, մշակութային օրեր):
- Ծնողներն աջակցում են մայրենի լեզվի պահպանմանը՝ միաժամանակ խրախուսելով սովորողներին գործնականում կիրառելու ուսումնասիրվող լեզուները:
- Համայնքային գործընկերները հնարավորություն են տալիս սովորողներին ներկայացնելու հետազոտություններ, մասնակցելու ՄԱԿ-ի մոդելավորմանը, օլիմպիադաներին և միջազգային գիտաժողովներին, ինչը զարգացնում է նրանց ակադեմիական և միջմշակութային կարողությունները:

8.3. Մասնակցություն համայնքային տոնակատարություններին

- Լեզուների շաբաթվա և Մայրենի լեզվի միջազգային օրվա ընթացքում ցուցադրում են սովորողների տարաբնույթ լեզուներով աշխատանքները:
- Քնարերգության/պոեզիայի բազմալեզու մրցույթները, թարգմանությունները, թատերական ներկայացումները և ցուցահանդեսները սովորողներին տրամադրում են հարթակ՝ բանավոր և գրավոր խոսքով ստեղծագործելու և ներկայացնելու համար:
- Շրջանավարտներն ու համայնքի անդամները հրավիրվում են ներկայացնելու իրենց փորձը, թե ինչպես է բազմալեզվությունը ձևավորել ակադեմիական և մասնագիտական սեփական առաջընթացը՝ ոգեշնչելու համար ներկայիս սովորողներին:

Համայնքային ներգրավվածության միջոցառումներ

	Գործունեություն	Ժամկետ	Պատասխանատու	Ապացույց
1.	Դասի դիտարկումներ և լեզվական աշխատարաններ	Հնթացիկ	Լեզվի ուսուցիչներ / համակարգողներ	Դիտարկման հաշվետվություններ, հետադարձ կապ
2.	Մայրենի լեզվի միջազգային օր	Ամեն տարի	Լեզվի կոմիտե / սովորողների խորհուրդ	Միջոցառման ծրագիր, սովորողների անդրադարձներ
3.	Գրքերի ֆննարկումներ (բազմալեզու գրականություն)	Ամսական	Գրադարանավարներ / ուսուցիչներ	Հնթերցման մատյաններ, ֆննարկման մասին նշումներ
4.	Պետական և միջազգային լեզվաբանական օլիմպիադաներ	Ամեն տարի	Լեզվի ամբիոններ	Վկայականներ, մրցույթի հաշվետվություններ
5.	Անգլերենի ուսուցիչների համար սեմինար	Ամեն տարի	Անգլերենի ամբիոն / ԱՄ համակարգող	Սեմինարի նյութեր, մասնակիցների ցուցակ
6.	Թարգմանության օր (սովորողների նախագծեր)	Ամեն տարի	Լեզվի կոմիտե / սովորողներ	Թարգմանված աշխատանքներ, շնորհանդեսներ

9. Լեզվական ֆաղափականության կոմիտեի սկզբունքներ

Լեզվական ֆաղափականության կոմիտեն բաղկացած է ուսուցիչներից, ՄԲ համակարգողներից, գրադարանավարներից,

հոգեբաններից, ադմինիստրատորներից, սովորողներից և ծնողներից՝ ապահովելով համայնքի լիարժեք

ներկայացվածությունը:

- Յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա սկզբում կոմիտեն մշակում է գործողությունների պլան՝ Լեզվական ֆաղափականությունը գործնականում կիրառելու համար:
- Կոմիտեն ապահովում է, որ ֆաղափականությունը համահունչ լինի ՄԲ-ի չափանիշներին՝ խթանելով բազմալեզվությունը որպես իրավունք, հավասար մուտք և մայրենի լեզուների աջակցություն (ներառյալ ինֆուսուցմամբ լեզու A-ի տարբերակը, կիրառելիության դեպքում):
- Որոշումները հիմնված են տվյալների վրա, ներառյալ սովորողների լեզվական պրոֆիլները, տեղաբաշխման թեստերը, ծրագրի գնահատումները և համայնքի արձագանքները:
- Յուրաքանչյուր կիսամյակ կազմակերպվում են անդրադարձի հանդիպումներ սովորողների, ծնողների և ուսուցիչների հետ՝ գնահատելու լեզվական գործելակերպերի արդյունավետությունը և տոնելու հաջողությունները:
- Յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա ավարտին կոմիտեն կազմակերպում է Լեզվական ֆաղափականության փաստաթղթի պաշտոնական վերանայում՝ հաշվի առնելով անդրադարձի նիստերի արդյունքները և ռառաջարկների կարծիքները:
- Վերանայված տարբերակները հրապարակվում են դպրոցի կայքում և տարածվում համայնքի շրջանում:
- Կոմիտեն խթանում է ուսուցիչների մասնագիտական զարգացումը և խրախուսում նախաձեռնությունները, որոնք ընդգծում են հայերենի, մայրենի լեզուների և միջազգային լեզուների դերը և նշանակությունը միջմշակութային ըմբռնումը խթանելու գործում:

1. Տարեկան ժամանակացույց լեզվական ֆաղափականության կոմիտեի համար

2. Կողմերի պարտականությունները

Կողմ	Իրավունքներ	Պարտականություններ	Օրինակներ գործնականում
Դպրոցի ղեկավարություն	- Սահմանել և հրապարակել լեզվական ֆաղափականությունը: - Ապահովել պաշարների/ռեսուրսներ և մասնագիտական զարգացում: - Ստեղծել լեզվական ֆաղափականության կոմիտե:	- Մշակել և ամեն տարի վերանայել լեզվական փոխադասությունը և ֆաղափականությունը: - Ապահովել, որ ուսուցիչների ընտրությունը և պրոֆիլները արտացոլեն լեզվական կարողությունները: - Ամեն ուստարվա ավարտին վերանայել ֆաղափականությունը՝ ներգրավելով համայնքի բոլոր անդամներին:	- Թարմացված ֆաղափականության տեղադրում կայ ֆուն: - Ուսուցիչների լեզվական ինֆրագնահատում:
Ուսուցիչներ	Օգտվել ռեսուրսներից, ուսուց ման և համագործակցության հնարավորություններից:	- Լեզվական նպատակները ներառել բոլոր առարկաների ուսուցման մեջ: - Համագործակցել այլ առարկաների ուսուցիչների հետ (ուղղահայաց և հորիզոնական պլանավորում): - Լեզուների գրագետ կիրառության օրինակ դառնալ: - Գնահատել բանավոր և գրավոր խոսքի դրսևորումը և տրամադրել հետադարձ կապ:	- Միջառարկայական նախագծեր: - Դասալսումների դիտար կումներ և փորձի փոխանակում: - Երկլեզու/եռլեզու բառարաններ: - Լեզվի օրեր, բանավեճեր, մրցույթներ, ներկայացումներ:
Աշակերտներ	- Բազմալեզու կրթության և մայրենի լեզվից աջակցության հնարավորություն: - Մասնակցել ֆաղափականության ձևավորման և մշակման գործընթացին:	- Ակտիվորեն մասնակցել լեզուների ուսումնառության գործընթացին: - Կիրառել ճիշտ և հարգալից խոսք/գրություն: - Ամեն տարի ներկայացնել լեզուների	- Տարաբնույթ նախագծեր հայերեն, ռուսերեն կամ անգլերեն: - Կազմակերպել, անցկացնել և մասնակցել վիկտորինա ներքին, մրցույթների, ներկա յացումների: - Լեզուների ուսուցման և

		իմացության և խոսքային կարողության բնութագիր/պրոֆիլ: -Ներգրավվել նախագծերի և ֆաղա ֆականության վերանայումներին և լրամշակումներին:	ուսումնառության փոխօգ նություն հասակակից և կրտսեր ընկերների միջև:
Ծնողներ/Խնամակալներ	-Տեղեկանալ սովորողի լեզվա կան առաջընթացի մասին: -Նպաստել լեզուների ուսումնառության ավանավորմանը և ֆաղաֆականության վերաբերյալ կարծիքի դրսևոր մանը:	-Աջակցել լեզվի զարգացմանը տանը և դպրոցում: -Օրինակ ծառայել հարգալից խոսքի կիրառության ոլորտում: -Ընդունել և ապահովել ֆաղա ֆականության սկզբունքների իրա կանացումն ընտանիքում:	-Ծնողավարման սեմինար ներերկրլեզվության մասին: -Հանդիպումներ ուսուցիչների հետ լեզուների ուսուցման և ուսումնառության հարցերով: -Ներդրում և մասնակցություն մշակութային բազմա լեզու միջոցառումներին:

Օգտագործված աղբյուրներ

Հայաստանի Հանրապետության օրենքը «Լեզվի մասին», ՀՀ Ազգային ժողով, 1993:

<https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?docid=68775>.

Հ Հ Հանրակրթության պետական չափորոշիչ : ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն, 2021, փետրվար:

<https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=57923>.

Հայաստանի Հանրապետություն. Հայոց լեզվի և գրականության առարկայական չափորոշիչ և ծրագիր
ավագ դպրոցի համար: ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն, 2010:
<https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=57923>.

International Baccalaureate Organization. **Guidelines for Developing a School Language Policy**: IB, 2008:

International Baccalaureate Organization. **Guidelines for School Self-Reflection on Its Language Policy**: IB, 2008:

International Baccalaureate Organization. **Towards a Continuum of International Education**: IB, 2008:

International Baccalaureate Organization. **Diploma Programme: From Principles into Practice**: IB, 2015:

International Baccalaureate Organization. **MYP: From Principles into Practice**: IB, 2014:

Նշում աջակցման աղբյուրների վերաբերյալ

Վերանայման հանձնաժողովը հաստատում է, որ լրամշակման ընթացքում օգտագործվել են արհեստական բանականությամբ օժանդակվող գործիքներ (օր.՝ *ChatGPT by OpenAI*), մասնավորապես՝ լեզվական ձևակերպումների հստակեցման և հղկման նպատակով: Բովանդակային բոլոր սրբույնները կայացվել են դպրոցի լեզվական ֆաղափականության թիմի կողմից:

4. Հավելված 1. Ձև 1. ԱՇակերտի լեզվական նկարագիր/պրոֆիլ

ԱՇակերտի անուն, ազգանուն _____

Ամսաթիվ _____

Դասարան _____

Դաշտ	Մանրամասներ	Ինֆնացնահատում (ժրջապատել մակարդակը)
1. Մայրենի լեզու		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
2. Ընտանիքում կիրառվող լեզու/ներ		Չկա
3. Հայերենի բարբառով հաղորդակցում (եթե կիրառելի է)		Չկա
4. Հիմնական հաղորդակցման լեզու		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
5. Մտածողության լեզու		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
6. Մայրենի լեզվի տիրապետում		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
7. Կրթության լեզու (ուսուցման լեզու)		Չկա
8. Նախկինում ուսումնասիրված օտար լեզուներ		Հիմնական Միջին

		Առաջադեմ Բարձր/ազատ
9. Ազատորեն տիրապետում է օտար լեզուների		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
10. Լեզվի մակարդակը նշող վկայականներ (օր.՝ IELTS, TOEFL, DELF, Goethe)		Գնահատական՝
11. Աշխատանքային փորձ մայրենի լեզվով միջավայրում (հաճապարհոր դուրյուն, փոխանակում, բնակություն)		Տևողություն՝
12. Ուսումնասիրության համար նախա տեսված լեզուներ		Չկա
13. Ուսումնառության նպատակները (ակադեմիական, մշակութային, մասնագիտական, անձնական)		Չկա

Աշակերտի ստորագրություն՝ _____

Ծնողի/Խնամակալի ստորագրություն՝ _____

6. Հավելված 2. Ձև 2. Ուսուցչի / Խորհրդատուի / Աշակերտական առաջնորդի լեզվական նկարագիր/ պրոֆիլ

Անուն, ազգանուն _____

Ամսաթիվ _____

Պաշտոն _____

Տիրույթ	Մանրամասներ	Ինֆնագնահատում (չբացանակի մեջ նշե՛ք մակարդակը)
1. Մայրենի լեզու		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
2. Ընտանիքում գործածվող լեզու (տանը ընդունված խոսք)		Բացակայում է
3. Հայերենի որևէ բարբառով հաղորդակցում (եթե կիրառելի է)		Բացակայում է
4. Հիմնական հաղորդակցման լեզու		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
5. Խոսք (մտածական լեզու)		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
6. Մայրենի լեզվի տիրապետում		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ

7. Կրթության լեզու (դպրոց, ուսում)		N/A
8. Ուսուցանված օտար լեզուներ		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
9. Ազատորեն տիրապետում է օտար լեզուների		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
10. Լեզուների տիրապետման մակարդակ նշող վկայականներ (IELTS, TOEFL, DELF, Goethe և այլն)		Մակարդակ
11. Փորձ մայրենի լեզվի միջավայրերում		Տևողություն
12. Լեզվի պրոֆեսիոնալ օգտագործում (դասավանդում, հետազոտություն, հաղորդակցություն)		Այո / Ոչ
13. Մասնագիտական ընթերցանության լեզու (գրականություն, հետազոտություն, վեպեր)		
14. Լեզվի ընթացիկ ուսուցում (եթե կիրառելի է)		Հիմնական Միջին Առաջադեմ Բարձր/ազատ
15. Օտար լեզուներ սովորելու նպատակը(ներ)		Ակադեմիական Մշակութային Մասնագիտական Անձնական

6. Տարբերակների կառավարման մատյան

Տարբերակ	Ամսաթիվ	Փոփոխություններ	Պատասխանատու	Նշումներ / Ապացույցներ
1.0	Սեպտեմբեր 2020	Լեզվական ուսուցման քաղաքականության նախագիծ (միջին և ավագ դպրոցների շեշտադրումով):	Լեզվի կոմիտե	Առաջին հաստատված տարբերակ
2.0	Հունիս 2021	Խմբագրվել է IB Դիպլոմային ծրագրի բաժինը (Խումբ 1 և 2 դասընթացներ, SSST):	Դիպլոմային ծրագրի համակարգող	Ինտեգրվել են IB պահանջները
3.0	Սեպտեմբեր 2023	Ներառվել են PYP և հեղինակային ծրագիր, համապատասխանեցվել IB-ի բազմալեզվույթ յան ուղեցույցներին:	PYP և MYP համակարգողներ	Ապահովվել է շարունակականությունը

4.0	Մարտ 2024	Խմբագրվել են կողմերի պարտականությունները, ավելացվել են տարեկան վերանայման գործընթացը և անդրադարձի նստաշրջանները:	Լեզվի կոմիտե	Հստ IB ինֆնալերանայված ուղեցույցի
5.0	Սեպտեմբեր 2025	Թարմացվել են պաշարները /ոեսուրսները, համայնֆի ներգրավման միջոցառումները, աշակերտի/ուսուցչի լեզվական նկարագրի ձևերը՝ ինֆնագնահատմամբ և վկայականներով, ավելացվել է MLA գրականության ցանկ:	ՄԲ (IB) համակարգողներ, տնօրեններ	Պատրաստվել է CIS և IB գնահատման համար